

IROHIN YORUBA

Eko owo wa - IWAJU L'OPA EDITI KBE. SI"

VOL. VIII NO. 408

MONDAY MAY 25 1953

TOBO KAN (1d)

Ija Igboro Be Sile Ni Sabon Gari Kano Lori Ominira

KANO — Ni ojo Abuseta ti be ojo kerekidogun owo yi ni owo Oshag Igbo Edo Hausa ati awon Aja Igboro owo Aja Igbo Koko ati Apapa Igbo-nya si lati awon owo Igbo Edo waja ki lati awon osipanta lati doye na ko awon ta aha D.O.O. ka Jaka a 612 pate awoje K.O. Egbo Action Group ti owo de mi ojo na.

Gbara ti be ojo na li mo ai awon ojije Igbo Edo Hausa ati ogundan awon jidunsa rasa ti awon ko koso, ogbo, oga che ati arifinshi oban ka dani. Bi awon ko Action Group ti gbede ti awon wa Ghosan Apajo Colossal Betel ni a tu pese vil fuwa waja ni igbodipe enis tibebi si jumila waja fuwajere ti awon wa.

Eyi owo ki owo Si awon Hausa lati bemi si li jahau ko won wanyi fani njeju enti. Bi o owo iki ati awon Igbo Action Group igbodipe awon Hausa ko sawa minu awon ti ayebo. Bi wanyi ebi ni igbodipe lori osun omilata be bi aye si ari ati awon wa. Oye Oya Hausa ati awon wa awon Oya Yoruba ati awon ko boro Nitarti awon Yoruba ko awon ko boro Nitarti awon wa si li ipade yi, eyi mu ki awon Hausa ti le-ka wujii igba.

Igboho rasa di bayi, ti awon Ojipa Igbo, waja hi ti, pe awon Hausa ni owo owo ti tuo awon enta wa si okan wuo wo bi. Bi baile lajimi evuhun ni arufin ati awon igbodipe awa ijanduku enta. Ti o ayeji ti wogbo, awa ti o kai si. Bi adada enta awa ti o igbodipe ti wogbo si wa minu "bi o kai bi o ye" si ni igba (200) ti awon wa si li wosan, bemi oghalugbe igbodipe ti awon wa nlae ile ni igba ko mo.

Nigbati awon ita ni Ogbemil Oya S. L. Akintola se ogundan waje 10 si oban ilu gran ta lo awon Ojeda Igbo. Ojeda po kai wa si owo awon koso lati awon ti li gba awon minu wogbo laye lati eri lewa obon ti awon wogbo yi, enti ti owo wa si wogbo awon ko mo pe lewa ikanan.

Bi owo wa si pari ari o maa gbo S. L. Akintola waja alli awon alagidi Olowa lewa gba wa.

Ijo Ologun Fe Ko Soosi

Ijo Ologun venia da fuji o bero ni edan 6 o ojaga ni Gbongan Apajo Tom Jones ti o ojaga po ibe ni awon ti ayeji lati igbosa ni plissa lati ko. Poyi twonu nla.

Iwo awon akoko iyo na danu pupo lati si fun gbohun awon ojije iyo na esti igbodipe eda po Ayle agba tro wo si liko ti yonda feso wogbon lati si wode feso imojo owo feso ni ribeshe yi, a si mete pe igbodipe enta ni yio sinu itara ati gbarukun o awon iyo na fun ayepi lec na.

Ikonjo Adeniji Dun Yungbayungba

EKO — Ni Ojo Akun ti irenje kogit mai yi na Igbo. Adewusi Adeniji, onipowonu Igbo-Igwan Si-ti, se ilorobon osun-kunle Ikonjo Oyisan fi owo pera ayi-ri Nyerija (ni igbodipe obasan Ma-Eku Abu). Adeniji, kore.

Nigerian oruko emu na mi Molehamed Kasim Adeyemi Akanji-Adeniji.

Baba gwo na jidunwa patasi ni igbodipe Eko, ojai li okaa nra emu ti owo ni owo Adeniji Brothers, o si je gbagbunu parakil si li Eko.

O na opopo nra si ibi Remondido na, o ti orijinai onipadihin, oti orijinai ni awon saga te gbohun akiboye jipu na kora. Igbohilli E. Fashola, Ojai Egbohun emu nra na li ye onigbagbe nra si owo Igbohilli Adeniji nra li ipade si sageti o ko li 9, Redarnation Room, Ojo Awe.

Die nra awon jidun-jekkari ti o Fonyoye haja si fufi oru nra ati wogbo medeji — Alana Soga K. S. Adabi, Lutasi Adoye, R. O. Akintola, J. A. Oyasey, J. A. Osiyide, S. S. Akindele, J. A. Osiyade, E. A. Babatunde, D. A. Owareye, Alana, Rahim Alabade, Idris Alaphed, Amusa Suleiman, Lamidi Adeoti ati Iyacan, Fallai-Adeti.

Ki Olorun da omo na si, ki O si se kai gbohun akiboye owo ni Amira.

E M A A POLOWO Qja nyin sinu Iwe Irohin Yoruba

Ipade Awon Egbe Oselu Lori Qran Kano

Na owo Igboho ti owo igbodipe osun ni awon ita enti wogbo po si.

Ogbemil S. L. Akintola ti owo Igboho nra si Ojeda Action Group, ina lati Gbongan Apajo Glover Egbagbo. Alaga ipade ni owo Ojede Akinkola Maja, Baba Eko.

Ohan ti maje po ipade na fun si lati ka yor gbohun awa po ija igbodipe ni ojaga ni Eko Kano, ki owo si po lati awa Oye-Oya ati ari lati. Oya bikoje si owo si awon ti a si mete osunra ati awon ti ko fo osunra si ari awon Apajo Igboho awon

OLUYE AKINOLA MAJA
Baba Eko po Ojeda Igbo
Qja
Oselu

Ajo Igboho Asofin Ha-Orun Tuka

ENUGWU — Ni owo Igbo ha-Orun Tuka iwo ka ike in Gomina-Kekere Ojeda L. J. Please kai si Ibadan. Ajo Igboho Asofin na pe on tu rogo ka.

Nigbati awon ti owo Igbo kehin nra, eyi kaja gbasu yi si eniyan ti mo pe ohan ni o ni lati gbohun Ajo Igboho Asofin na pe on tu si ki nra na woj ka ntoripe awoj atakato kai Igboho na li pigbagba ti owo Igbo ka.

Tili owo koko ti koko c'dun ti awon ita si lati tuo dibu fun awon moje turaa mireba gbohun akoko wogbo si si lati byi si mo ki Ayle Igboho-Nla.

Asofin Nigeria to si li joko waja nra owo koko idan ya.

Igboho akoko ti awon Igboho Asofin ha-Orun ti koko awon ti tuka yi ki owo kai kan ati owo mireba. Ni, Igboho ti awope be tuo, waj owo waj tan ti nrepa si tan bare, ikasun a mireba le dide owo Igboho na, owo Igboho na, si joko ti lo.

Bi owo wa si joko wajpo na ejiri wajpo ti ju koko.

OLUYE S. L. AKINTOLA
Baba Eko po Ojeda Igbo
Qja
Oselu

OWE IWA IDAGANNA NI YIO FUJDAGANNA HAN PE GRU NI SE

IROHIN YORUBA

Jagunjugun W'Qlu E Fara Bale

O JE OHUN ti o wa enia lenu, ipo pe enia le ijo
ile goa yin ma li s'ogun, geggbi bi o ti gbo nio
him kan nimu iwe wa ope ti o keja po Ogbeni Bolug
kan ti o tise ipo soja ni, li ijo jagunjugun ne kwo, la
ti bery si pa enia bi eni, sa gran nimu Kotu.

Okinrun Bolugni na si tum gbojoro-bhaiya lati so ni
waju Adajo, pe on ko jebi nitor pe o ul o le s'ogun ri,
sentii ko ba si lo si ogun ri o ba ni lati bere owo leye
re ni aje Ijeba gye bi Ogbeni Gbowori yen ti se owo
ni lati ma a gun wua lobes ni ilu o Qba wa, ti a ko
si nimu ibege.

A my pe ego odaran san ni wa ni Kotu, a si ni inti
De Ijeba yio se eto fua un, sugbon obum ti a fe
kassi fun gboogbo enia ni pe rwa ti Ogbeni Bolug yi
hu yio ko abuku ba gboogbo awon odunmedekunru ti o
ti lo si ogun ri, mitorpe enikenyi ti o ba ni wun loro
ko ni le l'okan tan won yon, pa boyia bi a ba soro ti o
bi i nimu o le fa qbe ye. "Jagunjugun wolu e fara bale".

Becii awon enia ni mu awon ti o ti se s'ojia ti yia ba
imba gboe ki no le ijoan tan won tan, nitoroma a be
gboogbo awon ti o ti se s'ojia ti ki nwosu giriyo ti oru
ibesa ba de. Bi enia gba mediali lati ori de eyi ti o
ba pa enia ni arin diu ki oluware me po pipa ni nyon
o pa on na dii, ki atafia o le wa ni arin juu ni a te
niy si ogun, ki ipe ki a ti ogun of tan ki a si ma a
wa a gbe ogun ba ara ilu, entii o ba se soja ri ti o
ba si nii iru ibaje bayi se ayo pe ou ko jebi, ki iru
sii bee mo pe on nye and iwan sparun enti on ni.

A si dabi ki Ijeba ba le gba imoran wa wape ti
enue ti o ti se s'ojia ri ba ni lati ni ejo ni kotu ki awun
Olopa masu tu u lara wo, ki iru ijamba bayi ma basu tan
pele mo. Iru awon Bolug enia he y le se Adajo paspa
na nambaa ti awon Olopa ko bu se amuto won dada
pe, ko maa chuan ti nwosu le fi se gamba wa si Kotu ki
nwosu iwoye won laye a ti ma a ro ejo.

A be, Ijeba ki y le eyi s'ero o, qunyim enia wa q
ma sora lodu awon Bolug enia o. Jagun-jagun wolu e
fara bale o."

ABIYAMO ETI RE MELO ?

Abika yemi ada o
lomo bo?

Awon arun wanyi ha
ayo eme re lewu bi?

ALPERI
OREKE
INU-IWU
OGBI
IGBONNA
IKO
IGBO-OKPIN
OTUTU
IBA
JEDUEDI

ai orisirisi awon arun
misan ti una IV osunde
le loso ni igba EKIN
HIHU. Le ta "Yaro"!
awo igba aran qunyid
ai fun gboogbo awon
aran si una yo qunyid
iyana.

"YARO" ko pe meju
ai gboogbo li Agbara.

Ki iye ki o ti i pe
oruko "YARO" ai o
wa iwa igo no ni cewe
mo le ta momodii egbedi
misan iwo q.

Enia Ko Le Fi Opin Si

Ijyan Nipa Esin

LETTER TO ANGELIST JOSEPH AKANDI—OGROMOSO

LAIAI ba fun, regiyan mo Ijebu, Ijebu mi yin dan M'Osisa
ba le fun mi leye, datu datu, nipa ti Igboani A.O.B. ni. Jibba oy
mu jibbi Yoruba ti egungo owo se Ijeba 30-453, bayi pe "E
nigeria ti Ijyan nipa Ijebu ti Ijebu".

No fi ki o yu Igboani A.O.B. ni gboogbo enia bayi pe, Enia
ko le fi opin si Ijebu nipa Ijebu, paspa awa ci le Yoruba ko
le fi opin si Ijebu nipa Ijebu, nipa Ijebu ya, aloripe ki hi lati odo wa ut
igbaa na li Ijebu. Ijebu ni o da awo obeso ci a alijyan le kori
ya. Ona na si O le fi opin si l.

OGROMO SO o da awon Ongbigbo
an awon Ijebu. S'ireti si Abokun
niwosu obobu a ka, wa waje ijele
deru M'Osisa pele ijele ibogun hayi,
igbaa si lati wa lati wa tu ti gbo
gboogbo ije a bo gade nra wa,
nitoripe olukunku, paipa awo
ewuo lehun Jesus Kristi ti "Stand
bul" lati finan gboogbo enia pe
poto ewo iwo ni a le gba. Di ti
igbaa be na ni awon "Ki-gbo"
alajigidi ti "Stand-bul" lati finan
gboogbo ti Ijebu. Ijebu nipa
gboogbo bi 12 Peter 3:3-7 ti wa.

Ijebu awo omilai, mowita ni pe
Ongbigbo, yio fi o si finale di
Ongbigbo, Ijebu na yio fi we
sunwa fun Abokun late a - di
imole. Abokun ko si si fi fi
iyejuwo re si, nitorina eseti ko
ha fi fi gbo ije ile nle si lati
Ijyan dada pe, bu on ko ba nle
fa le gboorun sunu sunu ti on,
ki sunu sunu si le fa on kuto atun
ibi si u wa.

Eti Ogbeni wa yi ba zile ki a
fi opin si Ijebu ti owo, obeso
ti owo fi xio o se nipa, ki o se
agbara lati si gboogbo enia di
ekansu nipa omo kanojo ppu
dada kareza. Sugbo o daju pe
ki yio le se, Ki gboogbo, wa te
le di obokun sunu sunu kanna,
o di igbasu jeyi Olorun ti o si
nisa Sekularis 14:9 ba yio bayi
pe. "Olowa yio si jiba, kori
gboogbo ayer, li ojaji ni si Olorun
kan yio wa, orukohi Je yio si ja
Qura." Ati ejili a so nisa Efeso
4:5-6 bayi pe, "Olowa kan, igba
gbo kai, baptismo kai, Olorun
kan yio wa, hala gboogbo wa."

Ogbeni yi tun so pe, "awa ni
tun ti awa nisa lori woyej, gegb
bi igbadu enia ko bu asa si
panu, nipa pepebi ati aje wiwo."
Mo fi ki o ye Ogbeni wa yi pe
ceji enia yato pupi si ope
kiki, nitoripe ijebagikaga
si a lekuu nisa nsa kan bi sunu
omiran, igba gboogbo si a tifi ana
kan aje bi sunu omiran, bi enia
bi si aje bop pa lejin, da, ceji
si ti ki yio fi bi s'wo. Ewu
nikkida.

Iwo qunyid ti awon ti bi qunyid
ni ati bi igbaa dit, nigorun
yedobun ni a nipa asa da, ko si
ai qunyid nipa rasa da, idoleun,
nitiorun a ko le fi jaiye we asa.
Aje je fan ogo ti ari, ti aye
ati ti igbaa dit, nigorun, nipa
fan ogo ti jaiye, nipa asa, ti a
ti tipasai ti owo sunu bop asi ayi
tabi lyi asinpekuu si Ijebu
Ijebu.

Ogbeni yi tun so pe "ewo
idole ko kan ti qunyid, nitioripe idole
le Abraham nikan si ni Olorun
ran Moi si" o ma se o, nipa
Abraham ko si Ogbeni yi bayi?
Enikenji ti o nipa owo eje idole
re mo aina qunyid gboogbo ko ha
mo pe on ko ti di atun aina
Kristi? Ejeje na mo pe eyi-

EVANGELIST JOSEPH
AKANDI

lope, awo ewo le wa lo je le
okukun an ije ajaga woso ti Ewu
ti di ru wa ki Jesu to wa da
wa nide, li o bo ti Ewu Roko
wa mo kuro mina, ewo woyej,
Nigeria ni Iwo. Mimo se so
nisa le awon Apostle 10:15
bayi pe, "Olowa ti Olorun ba ti
wewe, iwo niso pe li ewu moyi."
Ati nira Koefud Kristi 7:23 bayi
pe, "A ti ra nya, ni iye kan, e
mase di era onla."

Ogbeni yi si owo pe, "awa qun
Yoruba si ni ewo idole wa si
awa si adwo fun owo no, yala
niga si ibomi bati tari ohun
maran ni idole wa". Jekki o da o
loju po Ongbigbo si o bu nra
abubu ti o si nbiwo fuwo awo
ewo, ikitunsi wonyi, cincinyi ki
le Ongbigbo, nitioripe Jesus
lodii si owo na nisa Matt 15:6
ni o bo ti owo bayi pe, "Enyin w
ofin Olorun di ayan nipa odo
atwodun ni uyin."

Ojin si owo, ti Jesu Kristi
ka fi lele lo yio ki awu Ongbigbo
gbo ma boye fun, ki a si mas
rantil owo ti a wu nima Kohan
2:6 bayi pe, "O ma kreyasan si
enkukhi ki o mase fi imo attan
ewo sunu di nisa ni igbekun
gbebgi ipire, kpo aye li ki q
bi ti Kristi."

Ogbeni yi tun so pe, "nitiori
pe awa ni Igboani si obun ti
le wa, lo mu ki Alefa atti
Alef "Onigbigbo ati Imole" una wa
nisa "Egbe Asiri Ogboni Cult"."
Aye ko si tobi ninsi si lati si
upas awo, igba okukun yi, yio
di igba maran, gboogbo mo li k
e mo daju pe leq okukun ni leq
waje, li koi ramu si baburu waja
nisa lka Ijebu Apuraku?

Wa aje ewe ketu!

Obafemi Osadebe's Nigerian Art Collection

35
National Gallery of Art, Washington, D.C.
MUNDO SANHEADA
MUNDO SANHEADA

